

▲ Μια ανάλυση που ανατρέπει την αντιφατική θεωρία των απότομων διακυμάνσεων σύμφωνα με την οποία η συρρίκνωση (bust)

Οι διαφοροποιημένες επιπτώσεις της κρίσης του

Η ΑΝΑΛΥΣΗ των επιχειρηματικών κύκλων της Λατινικής Αμερικής, και ιδίως των κρίσεων, τείνει να ακολουθεί, ίσως αθέλητα, την προσέγγιση των απότομων διακυμάνσεων του οικονομικού κύκλου (boom and bust) που αναπτύχθηκε από την αυστριακή σχολή των οικονομικών και που σχετίζει κυρίως με το έργο και τις ιδέες του F.A. Hayek.

Η συγκεκριμένη ανάλυση υποθέτει ότι οι νομισματικοί κλυδωνισμοί προκαλούν αποκλίσεις από τη βέλτιστη πορεία, μια μεθοδολογία που αναβίωσε τα τελευταία χρόνια από τη νέα κλασική σχολή και τη θεωρία των πραγματικών οικονομικών κύκλων.

Σύμφωνα με αυτή την προσέγγιση, ο παράγοντας ενεργοποίησης του κύκλου είναι η υπερβολική πίστωση και η ρευστότητα.

Στην περίπτωση των χωρών της Λατινικής Αμερικής η προέλευση του κύκλου συχνά εντοπίζεται σε μια ραγδαία αύξηση των χρηματοοικονομικών εισροών.

Κεντρικό ρόλο σε αυτή την προσέγγιση παίζει η πεποίθηση ότι η προέλευση και η φύση της συρρίκνωσης (bust) προέρχεται από την επέκταση (boom). Ως εκ τούτου, όσο πιο έντονη είναι η επέκταση τόσο πιο απότομη θα είναι στη συνέχεια η αναπόφευκτη συρρίκνωση.

Από αυτό συνάγεται ότι η αποφυγή των συνθηκών που οδηγούν σε χρηματοοικονομική επέκταση συνεπάγεται την εφαρμογή περιοριστικών οικονομικών πολιτικών κατά τη διάρκεια της επέκτασης του επιχειρηματικού κύκλου, που συμπεριλαμβάνουν την περιστολή των κρατικών δαπανών και την ενίσχυση της δημόσιας αποταμίευσης.

Με βάση τη στρουκτουραλιστική παράδοση και την μετα-κεύνσιανη προσέγγιση, υποστηρίζουμε ότι η θεωρία των απότομων διακυμάνσεων είναι εγγενώς αντιφατική διότι οι συστάσεις πολιτικής που συνοδεύουν τη συγκεκριμένη θεωρία τείνουν να παράγουν ακριβώς το είδος των δραστηριοτήτων και αδικαιολόγητων διακυμάνσεων που προσπαθεί να αποφυγή.

Ουσιαστικά, δείχνουμε ότι όταν γίνει κατανοητός και εισαχθεί στην ανάλυση ο δεσμευτικός χαρακτήρας του εξωτερικού τομέα, μια περιοριστική δημοσιονομική πολιτική με στόχο την αποφυγή ενός “bust” μπορεί απλά να προκαλέσει μια διαδικασία συσσώρευσης χρέους στον ιδιωτικό τομέα.

Επιπλέον, και πιο σημαντικό, θεωρούμε σε ένα γενικότερο επίπεδο ότι το κλειδί για την κατανόηση των επιχειρηματικών κύκλων, των κρίσεων και των επιπτώσεών τους, έγκειται στην ανάλυση της σύνθεσης και της δομής της συνολικής ζήτησης. Διευκρινίζουμε

▲ Οι επιπτώσεις της κρίσης του 2007-

Καταλύτες το

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ κρίση (2007-2009) θεωρείται ότι είναι η χειρότερη και πιο απότομη ύφεση της μεταπολεμικής περιόδου. Οι περισσότερες οικονομίες του κόσμου κατέγραψαν σημαντική μείωση στα ποσοστά ανάπτυξης. Η περιοχή της Λατινικής Αμερικής δεν αποτέλεσε εξαίρεση. Η κρίση διέκοψε την πιο δυναμική και μεγαλύτερη περίοδο επέκτασης στην περιοχή για πάνω από τρεις δεκαετίες. Διήρκεσε από το 2004 έως το 2007 και σε ορισμένες περιπτώσεις έως το 2008. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ για την περιοχή ανήλθε κατά μέσο

πυκνης (0,06%).

Επιπλέον, από ιστορική σκοπιά, η παγκόσμια κρίση προκάλεσε στις χώρες της Κεντρικής Αμερικής μια από τις μεγαλύτερες οικονομικές συστολές που έχουν καταγραφεί από το 1960, με μεγαλύτερη μόνο αυτή της κρίσης χρέους τη δεκαετία του 1980 (μείον 3,0% και μείον 3,3% για το 1979 και το 1982, αντίστοιχα). Για τη Νότια Αμερική, ανθιθέως, η παγκόσμια κρίση δεν μπορεί καν να χαρακτηριστεί ως ένα σημαντικό οικονομικό γεγονός ή μια κρίση ανάλογου επιπέδου με τις διάφορες κρίσεις που επηρέασαν τις χώρες της Νότιας Αμερικής από τη δεκαετία του 1980, συμπεριλαμβανομένων της κρίσης χρέους (1980), της κρίσης της τεκίλας (1994-1995), της ασιατικής κρίσης (1997-1998) και των κρίσεων στη Βραζιλία (1999), τη Ρωσία (1999) και την Αργεντινή (2002). Η Νότια Αμερική, κατά μέσο όρο, κατέγραψε αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 1982-1983, το 1999 και το 2002

Ένα καθεστώς ανάπτυξης με πρότυπο τη συσσώρευση του ιδιωτικού χρέους ήταν περισσότερο εκτεθειμένο από αυτό που στηριζόταν στις εξαγωγές

(μείον 3,6%, μείον 2,4% και μείον 0,7%, κατά μέσο όρο, αντίστοιχα), αντανάκλωντας την επίδραση της κρίσης χρέους και των κρίσεων στην Ασία, τη Βραζιλία, τη Ρωσία και την Αργεντινή.

Οι επιπτώσεις της κρίσης στις χώρες της Κεντρικής Αμερικής δεν είναι δύσκολο να εξηγηθούν. Οι συγκεκριμένες οικονομίες έχουν στενοούς οικονομικούς δεσμούς με τις Ηνωμένες Πολιτείες, που ήταν το επίκεντρο της παγκόσμιας κρίσης. Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι η μεγαλύτερη εξαγωγική αγορά για τα αγαθά και τις υπηρεσίες των χωρών της Κεντρικής Αμερικής. Οι εξαγωγές αγαθών προς τις Ηνωμένες Πολιτείες αναλογούν προς το 37%, το 48%, το 40%, το 37%, το 31% και το 29% του συνόλου για το 2010 για την Κόστα Ρίκα, το Ελ Σαλβαδόρ, τη Γουατεμάλα, την

προέρχεται από την επέκταση (boom) ενώ ο παράγοντας ενεργοποίησης του κύκλου είναι η υπερβολική πίστωση και η ρευστότητα

2007-2009 στην Κεντρική και τη Νότια Αμερική

αυτά τα σημεία εστίαζοντας την προσοχή σε μια από τις πιο συστημικές κρίσεις που έχουν πλήξει τις οικονομίες της Λατινικής Αμερικής τον τελευταίο μισό αιώνα, δηλαδή την παγκόσμια κρίση του 2007-2009, και αναλύοντας τις διαφοροποιημένες επιπτώσεις της κρίσης στην Κεντρική και Νότια Αμερική.

Υποστηρίζουμε ότι οι κύριες επιπτώσεις της κρίσης έγιναν αισθητές στην Κεντρική Αμερική, κυρίως λόγω του αυξανόμενου ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, η αντίστροφη εικόνα του οποίου ήταν η συσσώρευση του ιδιωτικού χρέους από τη στιγμή που ισοσκελίστηκαν οι δημοσιονομικοί ισολογισμοί.

Ο αντίκτυπος της κρίσης υποχρέωσε τον ιδιωτικό τομέα να προβεί σε μια διαδικασία απομόλυνσης που είχε καταστροφικές συνέπειες για τις επενδύσεις, την παραγωγή και τον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Σε αντίθεση με τη θεωρία των απότομων διακυμάνσεων, η ανά-

λυση μας θεωρεί ότι υπάρχει αλυσιδωτή σύνδεση μεταξύ απομόλυνσης, πραγματικής οικονομίας, ρευστότητας και χρηματοδότησης.

Από την άλλη μεριά, η Νότια Αμερική, ως επί το πλείστον, δεν επηρεάστηκε από την κρίση λόγω της ευνοϊκής απόδοσης του εξωτερικού τομέα της, ο οποίος επέτρεψε στον ισολογισμό του ιδιωτικού τομέα να καταγράψει πλεόνασμα.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η ανάπτυξη στη Νότια Αμερική προήλθε αποκλειστικά από τις εξωτερικές συνθήκες, αλλά ότι κατά την τελευταία επέκταση η εξωτερική πίεση δεν ήταν δεσμευτική.

Αποδίδουμε αυτή τη διαφοροποιημένη επίπτωση στο γεγονός ότι, στο πλαίσιο μιας συσταλτικής δημοσιονομικής πολιτικής, το καθεστώς ανάπτυξης στην Κεντρική Αμερική, βασισμένο

στη συσσώρευση του ιδιωτικού χρέους, ήταν πολύ πιο ευάλωτο σε αυτό το συγκεκριμένο είδος κρίσης από το καθεστώς ανάπτυξης που εφαρμοζόταν στις χώρες της Νότιας Αμερικής, το οποίο βασιζόταν στην εξαγωγική ανάπτυξη πολλών εμπορευμάτων και το οποίο παρείχε χώρο για την αύξηση της εγχώριας ζήτησης και για αυξανόμενες κοινωνικές μεταβιβάσεις.

Έξκινάμε με μια αναφορά στη θεωρία των απότομων διακυμάνσεων των επιχειρηματικών κύκλων και κρίσεων και τις επιπτώσεις που έχουν οι συστάσεις πολιτικής της συγκεκριμένης θεωρίας. Στη συνέχεια, περιγράφουμε τις επιπτώσεις της παγκόσμιας κρίσης στη Λατινική Αμερική και τις υποπεριοχές της (Νότια και Κεντρική Αμερική).

Ολοκληρώνουμε το άρθρο με κάποιες τελικές σκέψεις.

2009 έγιναν αισθητές με πολύ μεγαλύτερη ένταση στην Κεντρική Αφρική από ό,τι στη Νότια Αμερική

μοντέλο ανάπτυξης, μισθοί και εξαγωγές

Η ζήτηση στην Κεντρική Αμερική καθοδηγείτο από το χρέος, διευκολυνόταν από την «εξαγωγή ανθρώπων» και οι εξαγωγές από το φθινό εργατικό δυναμικό. Στη Νότια Αμερική η ανάπτυξη συνδεόταν με την επέκταση των μισθών με μοχλό τις εξαγωγές υπό ευνοϊκούς εμπορικούς όρους

Ονδούρα, την Νικαράγουα και τον Παναμά (και 59% για τη Δομινικανή Δημοκρατία). Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι επίσης ο κύριος προμηθευτής εμπορεύσιμων, η παγκόσμια κρίση προκάλεσε μεγαλύτερη συρρίκνωση στις επενδύσεις σε σχέση με τις άλλες συνιστώσες της συνολικής ζήτησης, συμπεριλαμβανομένων της κατανάλωσης, των κρατικών δαπανών και των εξαγωγών.

Στην πραγματικότητα, μια συγκριτική άσκηση που λαμβάνει υπόψη την κρίση χρέους, την κρίση της τεκίλας και τις κρίσεις Ασίας-Βραζιλίας-Ρωσίας-Αργεντινής, δείχνει ότι ο ρυθμός ανάπτυξης του σχηματισμού του ακαθάριστου παγίου κεφαλαίου μειώθηκε κατά μέσο όρο κατά 14% σε πραγματικούς όρους, ενώ η αύξηση του ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 3,8%.

Όπως σε όλα τα άλλα επεισόδια, οι χώρες που πλήττονται από την κρίση βίωσαν πτώση των χρηματοοικονομικών ροών. Κατά μέσο όρο, τα διαθέσιμα στοιχεία για τις κρίσεις χρέους, τεκίλας, Ασίας-Βραζιλίας-Ρωσίας και Αργεντινής δείχνουν ότι οι χρηματοοικονομικές ροές μειώθηκαν από 5,0% σε μείον 5,7% του ΑΕΠ την περίοδο της κρίσης. Ανάλογα με το συγκεκριμένο επεισόδιο, η πίεση στις χρηματοοικονομικές ροές αντικατοπτρίκε σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό τη συμπεριφορά των βρα-

χυπρόθεσμων ιδίων κεφαλαίου μετοχών χαρτοφυλακίου ή μακροπρόθεσμες ξένες άμεσες επενδύσεις.

Το στράγγισμα της εξωτερικής χρηματοδότησης αντικατοπτρίζεται σε όλες τις περιπτώσεις από τη μείωση στην εγχώρια διαθέσιμη πίστωση. Η πτώση της εξωτερικής χρηματοδότησης συνοδεύτηκε επίσης, όπως και σε μερικά άλλα επεισόδια, με μια πτώση στους όρους του εμπορίου.

Οι διαφορετικές στρατηγικές ανάπτυξης

Από τη δικιά μας άποψη, η διαφορεική επίδραση της παγκόσμιας κρίσης στις οικονομίες της Κεντρικής Αμερικής και της Νότιας Αμερικής μπορεί να εξηγηθεί από τις διαφορές στις στρατηγικές ανάπτυξης κατά την περίοδο πριν από την έναρξη της κρίσης. Υποστηρίζουμε, ειδικότερα, ότι κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, τόσο η Κεντρική όσο και η Νότια Αμερική

επεδίωκαν στρατηγικές ανάπτυξης καθοδηγούμενες από το κέρδος, οι οποίες ήταν εξαρτώμενες από τις προηγούμενες στρατηγικές της απελευθέρωσης των οικονομιών που σχετιζόταν με την ενσωμάτωση τους στις ξένες αγορές. Ωστόσο, υπήρχε μια σημαντική διαφορά στον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσε αυτό η στρατηγική.

Η εγχώρια ζήτηση της Κεντρικής Αμερικής καθοδηγείτο από το χρέος και ο εξωτερικός αυτός περιορισμός διευκολυνόταν από την «εξαγωγή ανθρώπων», δηλαδή, από τα εμβάσματα των μεταναστών, ενώ οι εξαγωγές του μοντέλου κατασκευής maquila βασίζονταν, με τη σειρά τους, στο φθινό εργατικό δυναμικό. Στη Νότια Αμερική, ανθιθέτως, το καθεστώς ανάπτυξης ήταν συνδεδεμένο με την επέκταση των μισθών και των κοινωνικών μεταβιβάσεων, με κινητήριο μοχλό τις εξαγωγές που ήταν εξαρτημένες από ευνοϊκούς εμπορικούς όρους για τη διευκόλυνση του περιορισμού που έθετε το ισοζύγιο πληρωμών.

Είμαστε της γνώμης ότι αυτές οι στρατηγικές ανάπτυξης έχουν

γάλο βαθμό από τη διαθεσιμότητα της πρόσβασης σε εξωτερική χρηματοδότηση. Το στράγγισμα της εξωτερικής χρηματοδότησης, όπως συνέβη κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας κρίσης, μπορεί να οδηγήσει σε μια διαδικασία απομόλυνσης, συρρίκνωσης των επενδύσεων, της παραγωγής, της πιστωτικής ζήτησης και πίεσης του χρηματοπιστωτικού τομέα. Από αυτή την άποψη, η κρίση στην Κεντρική Αμερική μοιάζει με την κρίση στην περιφέρεια της Ευρώπης.

Από τη μεριά μας, στην περίπτωση της Νότιας Αμερικής, η μείωση της εμπορικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της κρίσης δεν αντιστάθμιζε τα κέρδη των προηγούμενων ετών. Επιπλέον, η εμ-

πορική δραστηριότητα διατηρήθηκε σε ιστορικά επίπεδα καθ' όλη τη δεκαετία του 2000. Ο δείκτης τιμών για τη γενική γεωργία, τα μέταλλα, την ενέργεια και τα εμπορεύματα αυξήθηκε κατά 19%, 12%, 35%, και 27%, αντίστοιχα, μεταξύ Ιανουαρίου 2004 και Δεκεμβρίου 2007. Μεταξύ Ιανουαρίου 2008 και Ιανουαρίου 2010, οι ρυθμοί αύξησης των δεικτών αυτών μειώθηκαν κατά 5,3%, 18%, 10%, και 9%, αντίστοιχα. Στη συνέχεια, όλοι οι δείκτες επανέκαμψαν σε σκάμα V, σημειώνοντας ρυθμούς αύξησης της τάξης του 17%, του 12%, του 24% και του 32%, αντίστοιχα, από τον Ιανουάριο του 2010 έως τον Ιούλιο του 2011.

Οι περιοριστικές πολιτικές μπορεί να επιδεινώσουν τα προβλήματα

Η ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ σοφία σχετικά με τον επιχειρηματικό κύκλο στη Λατινική Αμερική υποθέτει ότι οι νομισματικές κρίσεις προκαλούν αποκλίσεις από τη βέλτιστη διαδρομή, και ότι ο παράγοντας ενεργοποίησης του κύκλου είναι η πλεονάζουσα πίστωση και η υπερβολική ρευστότητα. Επιπλέον, με βάση αυτή την άποψη, η προέλευση της συστολής σχετίζεται τελικά με τις υπερβολές κατά τη διάρκεια της οικονομικής επέκτασης.

Για το λόγο αυτό, συνάγεται ότι η αποφυγή των χειρότερων συνθηκών κατά τη διάρκεια ενός boom συνεπάγεται την εφαρμογή περιοριστικών οικονομικών πολιτικών κατά τη διάρκεια της επέκτασης του επιχειρηματικού κύκλου, συμπεριλαμβανομένων της χαλιναγώγησης των κρατικών δαπανών και της μείωσης της ρευστότητας προς τους ιδιωτικούς πόρους.

Με βάση την ανάλυσή μας, ο δημοσιονομικός περιορισμός δεν έχει σημαντικό αντίκτυπο στη μείωση των κινδύνων από μια κρίση. Ανθιθέτως, ο υπερβολικός δημοσιονομικός συντηρητισμός μπορεί στην πραγματικότητα να επιδεινώσει τα προβλήματα. Στην περίπτωση της Κεντρικής Αμερικής, η συσταλτική δημοσιονομική πολιτική, σε συνδυασμό με τα επίμονα ελλείμματα τις εξαγωγές που ήταν εξαρτημένες από ευνοϊκούς εμπορικούς όρους για τα εμβάσματα των μεταναστών, με τη σειρά τους, στο φθινό εργατικό δυναμικό. Στη Νότια Αμερική, ανθιθέτως, το καθεστώς ανάπτυξης ήταν συνδεδεμένο με την επέκταση των μισθών και των κοινωνικών μεταβιβάσεων, με κινητήριο μοχλό τις εξαγωγές που ήταν εξαρτημένες από ευνοϊκούς εμπορικούς όρους για τη διευκόλυνση του περιορισμού που έθετε το ισοζύγιο πληρωμών.

Είμαστε της γνώμης ότι αυτές οι στρατηγικές ανάπτυξης έχουν

Των
**Esteban Perez
Caldentey**
και
Mat as Varnengo*

της πίστωσης, ρευστότητας και δαπάνης. Οι υπέρμαχοι αυτής της άποψης επισημαίνουν το γεγονός ότι η προκυκλική συμπεριφορά των κρατικών δαπανών αποτελεί βασικό παράγοντα που συμβάλλει στη δημιουργία των ραγδαίων μεγεθύνσεων και, ως εκ τούτου, στην εμφάνιση της συστολής που υποχρεωτικά θα ακολουθήσει.

Η αντικυκλική προσέγγιση και η χαλιναγώγηση των εισροών

Σημειώστε, επιπλέον, ότι στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης, η προκυκλικότητα στην ανοδική φάση έχει σαφές κόστος, όχι μόνο επειδή η ένταση της οικονομικής μεγεθύνσης θα καθορίσει την ένταση της συρρίκνωσης, αλλά επίσης επειδή μια προκυκλική τοποθέτηση εμποδίζει την ανάληψη μια αντικυκλικής στάσης στη φάση της συρρίκνωσης. Ως εκ τούτου, η αντικυκλικότητα στην καθοδική φάση του κύκλου είναι προγενέστερη της αντικυκλικότητας στην ανοδική φάση του κύκλου. Ή, για να το θέσουμε με έναν πιο απλό τρόπο, αυτό που αποτρέπει κανονικά μια αντικυκλική προσέγγιση στην επιχείρηση καταλήγει να είναι τελικά μια αντικυκλικότητα στην ανοδική φάση του οικονομικού κύκλου.

Σύμφωνα με τη γνώμη της μειοψηφίας

γύρω από τη θεωρία των απότομων διακυμάνσεων, η αντικυκλικότητα υποδηλώνει την εφαρμογή τεχνικών διαχείρισης κεφαλαίου προκειμένου να χαλιναγωγηθούν οι χρηματοοικονομικές εισροές. Αλλά η επικρατούσα άποψη επικεντρώνεται στην άσκηση του περιορισμού των κρατικών δαπανών ή στην αύξηση των δημοσιονομικών αποταμιεύσεων κατά τη διάρκεια της ανοδικής πορείας του κύκλου. Στην πράξη, αυτό συνεπάγεται αύξηση της μέριμνας για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς σε ολόκληρη την περιοχή της Λατινικής Αμερικής και για ορισμένες χώρες στη θέσιση δημοσιονομικών κανόνων, όπως ο κανόνας του διαρθρωτικού ισοσκελισμού στην περίπτωση της Χιλής (2000) ή τον νόμιον περί δημοσιονομικής υπευθυνότητας στην Αργεντινή (1999 και 2004), τη Βραζιλία (2000), την Κολομβία (2003), τον Ισημερινό (2002 και 2005), τον Παναμά (2002 και 2004), το Περού (2000 και 2002) και τη Βενεζουέλα (2003).

Από την άποψή μας, η θεωρία των απότομων διακυμάνσεων των επιχειρηματικών κύκλων περιέχει μια έμφυτη αντίφαση με την έννοια ότι οι συστάσεις πολιτικής που περιλαμβάνει προκαλούν ακριβώς το είδος των δραστηριών διακυμάνσεων που οι υποστηρικτές της επιθυμούν να αποφύγουν.

Αυτό γίνεται ορατό όταν ο δεσμευτικός χαρακτήρας του εξωτερικού τομέα των αναπτυσσόμενων οικονομιών (λόγω της προκατάληψης περί ισοσκελισμένων ισολογισμών) ενσωματωθεί σε μια ανάλυση που θεωρεί την αλληλεπίδραση μεταξύ κρατικού και ιδιωτικού τομέα σε ένα πλαίσιο στο οποίο η δυναμική παραγωγή βασίζεται στη ζήτηση.

Στη συνέχεια, θα αναφερθούμε στο θέμα χρησιμοποιώντας ως παράδειγμα την πιο σημαντική συστημική κρίση για τη Λατινική Αμερική από την κρίση χρέους της δεκαετίας του 1980, η οποία είναι φυσικά η παγκόσμια κρίση του 2007-

Ο Esteban Pérez Caldentey είναι αξιωματούχος στην Οικονομική Επιτροπή για τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Ο Mat as Varnengo είναι αναπληρωτής καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Γουάτα του ΝΗΑ και επικεφαλής του τομέα έρευνας στην Κεντρική Τράπεζα της Αργεντινής. Το παρόν άρθρο αποτελεί μέρος μιας πρόσφατης μελέτης τους για το Ινστιτούτο Οικονομικών Levy με τον τίτλο «Η κατανόηση των κρίσεων στη Λατινική Αμερική: Μια μετα-κεύνσιανη προσέγγιση».